

تعریف مددکاری اجتماعی:

مددکاری اجتماعی حرفه ای است مبتنی بر دانش، اصول، مهارتها و روشها که هدف از آن کمک به افراد، گروهها و جامعه است تا بتوانند با تکیه بر تواناییها و امکانات موجود، برای حل مشکل، یا رفع نیاز خود اقدام کنند و به استقلال نسبی و رضایت خاطر فردی دست یابند.

ارزشهای اساسی درمددکاری اجتماعی:

- 1- توجه به شان و منزلت و کرامت مراجعان
- 2- توجه به فرد، خانواده و جامعه
- 3- توجه به سه سطح پیشگیری (آگاه سازی، ارائه خدمات به مضمولین و توانمندسازی، قادرسازی و توانبخشی)
- 4- توجه به ابعاد زیستی، روانی و اجتماعی مراجعان
- 5- توجه جدی به مشارکت مراجعان در فرآیند کار
- 6- استفاده از امکانات خانواده و جامعه در حل مشکلات
- 7- توجه به انجام دادن کارگروهی درمددکاری اجتماعی
- 8- حساس بودن درمقابل مشکلات و نیازهای مراجعان
- 9- توجه به اصول اخلاقی درهمه مراحل کار.

اهداف درمددکاری اجتماعی:

مددکاری اجتماعی همواره در تلاش است تامین بهزیستی و بهورزی و رفاه اجتماعی افراد جامعه سازگاری ایجاد کند. در این تلاش مددکار کوشش دارد تا اعتماد به نفس و خودباوری را، در افراد بالا ببرد و از بین منابع مختلف اجتماعی اعم از منابع مادی و منابع انسانی هماهنگ ایجاد کند و به افراد جامعه آموزش دهد که نباید با شرایط آزار دهنده و غیر عادلانه سازش نمایند، بلکه برای تغییر سرنوشت خود باید همواره تلاش کنند.

فرآیند کلی مداخله دربحران:

- 1- تشخیص مشکلات اصلی
- 2- کنارآمدن با احساسات و هیجانات
- 3- شناخت و بکارگیری نیروها و منابع پیرامون
- 4- طرح و اجرایی کردن نقشه عملیاتی

کارکردهای مددکاری اجتماعی:

کارکرد به معنای نوعی عمل یا فعالیت مناسب هر فرد یا شیئی است، هدفی که فرد یا شیئی برای آن موجودیت یافته با توجه به این تعریف، مددکاری اجتماعی جزئی از ساختار اجتماعی گسترده تر محسوب می گردد، این

اجتماع بزرگتر، مددکاری اجتماعی را موظف به انجام وظایف خاص کارکردی می کند به گونه ای که در کارکردهای اجتماعی تاثیر مثبت بگذارند.

فعالتهای مددکاری اجتماعی:

- 1- کمک به افراد در جهت استفاده بیشتر و موثرتر از توانایی حل مشکل و قابلیت سازگاری خود
- 2- ایجاد رابطه اولیه بین افراد و سیستم های منابع و امکانات
- 3- تسهیلات کنش های متقابل، اصلاح و تغییر و ایجاد روابط جدید بین افراد و سیستمهای منابع اجتماعی
- 4- تسهیل کنش های متقابل، اصلاح و تغییر و ایجاد روابط بین افراد در درون سیستم های منابع
- 5- کمک به توسعه، اصلاح و تغییر خط مشی اجتماعی
- 6- توزیع منابع و امکانات مادی و ایفای نقش به عنوان عوامل کنترل اجتماعی

وظایف مرکز مشاوره دانشجویی در دانشگاه:

- 1- بررسی و شناخت استعدادها و علایق دانشجویان و برنامه ریزی و تلاش در جهت شکوفایی استعدادها، هدایت تحصیلی و حرفه ای دانشجویان
- 2- برگزاری جلسات با دانشجویان و پاسخگویی به پرسش های آنان در مورد مسائل روانی-اجتماعی به کمک کارشناسان و افراد متخصص و صاحب نظران در مسائل روانشناسی، مشاوره، مددکاری و.....
- 3- تحقیق در باره مسائل و مشکلات دانشجویان دانشگاه برای شناخت عوامل آسیب زا
- 4- ارائه خدمات برای حل مشکلات مربوط به تحصیل، خانواده، ازدواج، شغل و اختلالات رفتاری و روانی دانشجویان
- 5- برقراری ارتباط موثر با سایر واحدهای دانشگاهی به منظور کمک به حل مشکلات دانشجویان
- 6- مشاوره با دانشجویان در جهت کمک به پیشرفت تحصیلی و بهبود روابط اجتماعی
- 7- برگزاری کارگاهها و دوره های آموزشی برای دانشجویان و دانشگاهیان با هدف ارتقاء بهداشت روانی آنها
- 8- شناسایی منابع حمایتی موجود در جامعه و ارجاع دانشجویان به آنها بر حسب ضرورت
- 9- جلب مشارکت دانشجویان در زمینه فعالتهای بهداشت روانی

نقش مددکار اجتماعی در مرکز مشاوره دانشگاه:

- 1- پیگیری وضعیت اجتماعی، اقتصادی و خانوادگی مراجعین به مرکز مشاوره
- 2- ارتباط با خانواده مراجعین، اساتید، در صورت امکان استاد راهنما، در جهت کمک به حل مشکل مراجعین و استفاده از منابع حمایتی.
- 3- ارتباط مستقیم و مداوم با مشاور، روانشناس و روانپزشک مرکز و پیگیری روند درمان در صورت نیاز اخذ تصمیم گیری مشارکتی در جهت هرچه بهتر شدن روند درمان مراجع.

- 4- پیگیری مداوم و مستمر وضعیت روحی- روانی دانشجویان مبتلا به اختلالات شدید روانی، آسیب پذیر از نظر افکار یا اقدام به خودکشی (به صورت هفتگی یا ماهانه) و انجام مداخلات و حمایت های درمانی، خانوادگی و تحصیلی و ارائه گزارش به مرکز.
- 5- شناسایی دانشجویان دارای مشکلات اقتصادی از طریق ارتباط با مسوولین خوابگاهی و ارائه حمایت های لازم با هماهنگی مسوولین مرتبط در سیستم مرکز مشاوره دانشجویی.
- 6- بازبینی پرونده های دانشجویان در جهت کنترل روند درمان بصورت ماهانه و ارائه گزارش به مسوول مرکز.
- 7- پیگیری وضعیت دانشجویان مشکوک به اختلال سلامت از طریق (نمره GHQ) در هر سال تحصیلی
- 8- ارتباط با دانشجویان دارای افت تحصیلی (مشروطی، اخراجی،) جهت بررسی وضعیت تحصیلی و انجام مداخلات مددکاری اجتماعی

مقایسه ویژگی های مددکاران اجتماعی با روانشناس و روانپزشک

موضوع	مددکار اجتماعی	روانشناس و مشاور	روانپزشک
نگرش به فرد	مراجع مستقل از دیگران نبوده، در متن محیط اجتماعی و در رابطه با دیگران و تعامل با اجتماع نگریسته می شود.	مراجع به تنهایی و مستقل از محیط اجتماعی خود در نظر گرفته می شود، تاکید بر ساختار روانی فرد است.	بیشتر به اختلال کارکرد سیستم عصبی توجه دارد.
مسأله	مسأله در محیط اجتماعی و یا تعامل بین فرد و اجتماع است.	مسأله در درون فرد و مراجع است.	تمرکز در آسیب شناسی و درمان بیماری دارد.
هدف	تغییر در فرد و محیط اجتماعی مراجع.	تغییر در فرد و تغییر در ساختار روانی او.	مداوای طبی مراجع و نظارت بر نحوه انجام آن.